

mint a deklasszált középosztály, a csődbe került kispolgárság és kisparaszt-ság egy rétege.“ Eppen ezért „a fasizmus a becsületesség álarca alatt mutatkozik a tömegek előtt. A fasizmus kifogja használni a sovínizmus, az idegen gyűlölet (Escarpellei eset) és az antiszemitizmus érzelmeit.“

Tissier megállapítja, hogy a fasizmus Franciaországban a kivénült, regresszív ideológiákat használja fel. Mindegyikből a magáévá tesz valamit...“ Az igénybevett legfontosabb szerzők: Turgot, Drumont, La Charce, Dérouléde Barres, Taine, Bergson stb., stb.

Hova vezet ez az ideológiai keverék a francia fasizmust: „A fasizmus likvidálja a nagy forradalom amaz utolsó örökségét, ami a polgári kultúra nagyjaiból még megmaradt. A tudomány ellen a spiritualista filozófiával küzd s a miszticizmus és a metafizika felé fordul...“ Tissier a következőképp fejezi be: „Franciaországban a fasizmus még korántsem használta ki mindazt az ideológiai forrást, ami rendelkezésére áll...“ „a tömegeknek más kell s ezt a mást még nem találta meg... Így tehát nem a fasizmus ideológiai forrásai fogják eldönteni az eseményeket.“ (Revue de l'A. E. A. R.)

A két munkáspárt egységfrontja óta a kavarodás a francia fasizmus arcvonalán még nagyobb. A Notre Voie a következőképp magyarázza a két munkáspárt akció-egységének szükségszerűségét és elkerülhetetlen voltát: „A több mint 60 évi parlamentárizmus és demokrácia befolyása alatt álló francia munkásság két dolgot tanult meg... 1. Nemcsak a szocializmus nem tud felépülni a parlamentárizmus alatt, de maga a polgári radikális párt sem képes megvalósítani a programját. 2. A parlamenten kívüli akció az egyetlen célhoz vezető út. Ezt épp a polgárság mutatta meg az idei február 6-án...“ Majd: „A hatalom átvételének kérdése többé nem távoli perspektíva...“ „Vége a reformok korának.“

(Paris)

Loeffler A.

HUSZ ÉV UTAN

Az első halott emléke „1914 jul. 31-én Párisban revolvergolyó földreteríti az első halottat: Jean Jaurést. Három héttel előbb még a francia parlament tribünjéről ordította ki az országra: Poincaré pétervári utazásához egy fillérrel sem szabad hozzájárulni, mert ez a háborút jelenti. Még az Internacionálé utolsó ülésén is telve van optimizmussal, bizik a józan észben. Kidolgozza manifesztumát: „A szocialista frakció hangosan hirdeti, hogy Franciaországgal egyedül Franciaország népe rendelkezik és hogy ez a nép semmi esetre sem hagyja magát titkos szerződések és ismeretlen kötelezettségek által háborús konfliktusba keverni. Hogy Európa békéjére befolyással lehessen, kell, hogy megőrizze teljes akciószabadságát. Mi csak egyetlen egy szerződést ismerünk, azt a szerződést, mely minket az emberi nemhez köt...“ Jaurés halálával ellobbant az az illúzió, hogy az ész győzhesen. A reformizmus, mely benne legjobb képviselőjét veszítette, halálával feltartóztathatatlanul megindult a lejtőn a zűllés felé.“ (NEUE WELTBÜHNE.)

Semmi sem változott „Emlékezzünk: a világháború után tucatjával jöttek a különböző politikusok, akik hajszálpontossággal bizonyították, hogy most már lehetetlen egy új világháború. A Népszövetség koráról beszéltek, organizált kapitalizmusról, a nemzetközi világgazdaság egymásrautaltságáról, mely egyszerűen lehetetlenné tesz háborús konfliktusokat. Rámutattak azokra a rossz tapasztalatokra, melyeket még a győztes államok is tettek és megegyeztek abban, hogy háború a legrosszabb politikai eszköz, melyet feltétlenül kerülni kell. És ma? Mára ezek a teóriák mind megbuktak. A háborús veszély ma újra aktuális. Kell, hogy aktuális legyen.

Mert történt talán valami, ami a háborús okokat kiküszöbölte volna?" (NEUE DEUTSCHE BLÄTTER.)

Változatlan illúziók J. Uhde a béke-pap: „Nem erőszak szünteti meg a háborút, de az erőszaknélküliség. A világsajtónak abba kell hagyni a háborús uszítást, el kell szakadnia a pénzhatalmaktól és egészen a békegondolat szolgálatába állania. Ha a különböző nemzetek újságjai mindig az igazság szolgálatában állottak volna és mindig a felebaráti szeretetet prédikálták volna, akkor ma a nemzetek közt nem állnának gyűlöletfalak. Az u. n. „keresztény“ sajtó sem kivétel ebben a tekintetben. Egyedül egymagában maga a szó „gázháború“ kéne, hogy a háború barbarizmusát és értelmetlenségét nyilvánvalóan demonstrálja. De a gázháború is el fog jönni, ha az egyház és az állam felelős vezetői nem tesznek lépéseket a kapitalizmus leküzdésére.“ (DIE WAHRHEIT.)

Veszélyes passzivitás „A pacifisták Greuelpropagandája egész rémmesét dobott a világba, mely igazán nem arra való, hogy a háborútól elrettentsen, de igenis arra, hogy gyöngítse az imperialista háború elleni küzdelmet. Arról beszélnek, hogy ismert és ismeretlen halálgépek, sohse sejtett hatással feleslegessé teszik a tömeghaderők „primitív“ harcieszközzeit, hogy az uralkodó osztálynak feltétlenül engedelmessé kissebb speciális harci osztagok az emberi nem, illetve az ellenfél tökéletes kiirtását teszik lehetővé és hogy ép' azért felesleges, mert céltalan ilyen erők ellen küzdeni. Ezek a nézetek tulbecsülik a haditechnika fejlettségét és már technikai szempontból sem állhatnak fenn. Igaz, hogy a gépek hallatlan pusztító erőt jelentenek birtokosaik kezében, de ugyanakkor minden gépnek, minden támadóeszköznek megvan az „ellenmérge“, mely aztán a „csodahatást“ kiküszöböli.“ (UNSERE ZEIT.)

Mai tűzfészek „Azon a földön, melyben Wallischt és Weisselt elkaparták, nem teremhet más, csak háború. Ez a föld gennygócpon, mely a szepszist Európa minden véreérébe továbbfertőzi. Ebben a pillanatban még sikerült egy ideiglenes lekötés, de mit használ ez?! Ott, ahol Európa a legvénebb és a legfáradtabb, az emberek látnivalóan nem akarnak egy olyan rend alatt élni, mely elviselhetetlenebb, mint az akasztófahalál. Az osztrák görös krónikus veszély marad mindaddig, amíg csak népe ki nem harcolja magának a szabad lélegzethez való jogot, vagy amíg egészen át nem billen nácirabszolgáságra és ezzel magával rántja a háborúba egész Európát.“ (EUROPÄISCHE HEFTE.)

Trágya leszünk? „Jövendő generációk nem azt fogják mondani, hogy 1914 július 31-én kezdődött a világháború, de: ekkor és ekkor kezdődött az a hosszú korszak, melyben a régi világ összeomlott, ekkor indult meg a pusztulásnak és elmulásnak az az átmeneti kora, mely az emberi társadalom újjászületését megelőzte. Egy kis tisztelgő borzongással a hangjukban fogják mondani: ime ilyen rémes dolgokra volt szükség, hogy az új világ ennyire vigye. Az ő elképzelésükben, mi, akik ma élünk, mi, ennek az interregnumnak szenvedő részesei az új fejlődés trágyájaként fogunk szerepelni. Szép szerep, szó se róla: tiszteletteljes részvét köszönt itt felénk, gyenge vigasz, hogy mégsem éltünk hiába!“ (DAS NEUE TAGEBUCH.) (F.)